

Nélküle nincs panel

Több kavics kellene a házyárnak

A Dél-magyarországi Magas- és Mélyépítő Vállalat az ország egyik legnagyobb építőipari vállalata. Éves termelési értéke meghaladja a kétmilliárd forintot. A feladatok megoldásához nagy mennyiségű építőanyag van szükség. Különösen sok gondot okoz a panelek előállításához nélkülözhetetlen betonkavics beszerzése. Mind több kell kavicsból, a szállítási körülmények viszont egyre kedvezőtlenebbé válnak. Az idei évre csaknem félmillió köbméter kavics fuvarozására kötöttek szerződést a szállító vállalatokkal, e mennyiségnek november végéig csupán hatvan százaléka érkezett meg a DÉLÉP telepre.

Különösen kedvezőtlen a forgalom a Kavicsbánya Vállalat délegyházi üzeme és a szegedi házyár között, pedig osztrályozott kavicsból évente 134 ezer köbméternyi-nek kellene érkeznie. Ennek idén eddig pontosan a fele jutott el Szegedre. Ilyen szállítási körülmények között elmondható, hogy a vállalat egyik napról a másikra van ellátva, képtelenség jelentős készletet biztosítani, mert nem kapják vissza. A Pedig erre lenne lehetőség, hiszen a sílókban tetemes mennyiség fér el. Az akadozó kavicsellátás olykor kétségessé tette a házyár folyamatos munkáját. Márpedig így veszélyben forog a mindenki számára fontos lakásprogram megvalósítása. Számítani kell arra is,

hogy a téli hónapokban — gépjáratás miatt — abbamarad az osztrályozás, így ezekben a hetekben akkora készlet kellene fölhalmozni, amely tavaszig lehetővé tenné a folyamatos munkát. Más objektív körülmény is nehezíti a szállítást: mínusz 5 fok alatt megfagy a nedves kavics és kemény munkával, csakánnyal is alig verhető szét. A nehézségek esetlegesére ide kíváncsok még egy adat: a negyedik negyedévre 41 ezer tonna osztrályozott kavics szállítására kötött szerződést a DÉLÉP, e mennyiségből azonban eddig mindössze ezer tonna érkezett.

A Kavicsbánya Vállalat eleget is tett a szerződésben foglaltaknak, kitermelte és osztrályozta a kért mennyiséget, baid csupán a fuvarozással van. Kevés vagont állítanak ki a vasutasok, annak ellenére, hogy az építők is serkentették a MÁV Szegedi és Budapesti Igazgatóságát. A vasutasok azzal érvelnek, hogy félnek átküldeni a kocsikat a másik igazgatóság területére, huzavona viszont kedvezőtlen és veszélyes a dél-magyarországi építők számára. A nehéz helyzet tisztázására a Kavicsbánya Vállalat tanácskozára hívta a szegedi és a budapesti igazgatóság képviselőit, ám a november 12-i megbeszélésre egyik vasútiigazgatóság képviselője

sem érkezett meg. Így aztán továbbra is bizonytalan a megoldás.

Kínálkozik egy mód a gond legalábbis részbeni megoldására, szívesen újítana föl a DÉLÉP kielejtett vagonokat, amelyekből olyan szerelvényt állíthatnának össze, amely rendszeresen közlekedne a kavicsbánya és Szeged között, a megengedett 40 kilométeres sebességgel. Ehhez azonban a MÁV vezérigazgatóságának beleegyezése kellene.

Bíró Lajos
DÉLÉP

Megtartották a hatodik megyei diáksparlamentet

Felelősségteljes, társadalmi méretekben való gondolkodás, őszinteség jellemezte a VI. megyei diáksparlamentet, amelyet vasárnap Szegeden, a Tisza Szállóban rendeztek meg. Csizmadia Tibor, a Déri Miksa Szakközépiskola, KISZ-bizottságának titkára, az ülés levezető elnöke köszöntötte a megjelent 152 küldöttet és a vendégeket, közöttük Nádor Györgyöt, az Állami Ifjúsági Bizottság titkárát,

Intézmény-avatás

Ünnepélyes keretek között tegnap, hétfőn nyitották meg a SZOTE már betegeket fogadó intenzív osztályát. A rendezvényen megjelent Török József, a városi pártbizottság első titkára és dr. Lukács Jenő, az Egészségügyi Minisztérium főosztályvezetője is. Dr. Petri Gábor rektor méltatta az új intézmény jelentőségét, majd az épület tervezőjének, Tarnai László mérnöknek átnyújtotta az Universitas emlékplakettet. A kar tagjai és a meghívott vendégek végül megtekintették az új intenzív osztályt.

Felelősségteljes holnapok

Közeledik az év vége, a mezőgazdasági nagyüzemekben számba veszik az idei év eredményeit. Köztudott, az ötödik ötéves terv első esztendőjét nem a legkedvezőbb feltételekkel kezdte Csongrád megye mezőgazdasága. A közös gazdaságokban elkészítették az éves termelési és pénzügyi terveket, ugyanakkor az ötéves terv is megszabták, rögzítették a feladatokat, tennivalókat. A beérkezett információk alapján már most kirajzolódik, hogy az elkövetkezendő esztendőben milyen módosításokat, változtatásokat akarnak a kollektívákban, hogy hatékonyabb gazdálkodással, jövedelmezőbb termeléssel előrébb lépjenek, s méltóképpen képviseljék a tájat az országos mezőnyben.

A földterület hasznosítása az ötödik ötéves tervben módosul, mégpedig a szántóterület rovására tovább nő a gyepek és erdők. Kicsit sajnálhatjuk, hogy a nagyüzemek szőlő- és gyümölcsültetvénye az országosan is előirányzott tendenciával ellentétben szűkebb pátriánkban csökken. A Szeged környéki földeket jelentős előrehaladásról tanúskodik az, hogy a szakszövetkezetekben a közös érdekeltségű földterület aránya a jelenlegi 33,4 százalékról 50,8 százalékra emelkedik.

A növénytermesztésben alapvető a vetésszerkezet alakulása. Mind a közös gazdaságokban, mind pedig a szakszövetkezetekben 1980-ig úgy módosul ez, hogy a jól gépesíthető és magas termelési színvonalat képviselő, jövedelmező kenyér- és takarmánygabona-területek tovább emelkednek. Ezt szolgálja többek között a különböző iparszerű termelési rendszerek elterjedése is. A búza, árpa és kukorica területe a tavalyi 57,9 százalékról 61,2 százalékra nő. A tervinformációk szerint a búza területét 4,5 százalékkal, a kukoricáét pedig 5,8 százalékkal növelik a közös gazdaságokban, ugyanakkor csökken a rozs, a zab és a tömegtakarmányok vetésterülete. A cukorrépa, a dohány vetésterülete várhatóan nem módosul. Napraforgóból, rostkenderből és szójából, valamint évelő nillangósokból, a népgazdasági tervekkel összhangban, többet termelnek a mezőgazdasági nagyüzemek.

Különösen érinti a szegedi nagyüzemeket, hogy zöld-ségfélékből, s burgonyából hogy alakul a termelés, drágul vagy pedig olcsóbb lesz a piacra kerülő ár. Az elkövetkezendő években országosan a termelőszövetkezetekben tíz százalékos területnövekedést irányoznak elő burgonyából, a megyében viszont 5,7 százalékkal csökken a burgonya területe. Igaz, az új, nagy termőképességű fajták elterjedésével, a nagyobb átlaghozam elérésével ezt ellensúlyozni lehet, kisebb területen nagyobb termést érhetnek el a közös gazdaságok. Ehhez azonban a már működő burgonya-termesztési rendszernek sokkal életképesebbnek kell lennie, mert az elmúlt évek során adós maradt, ami a természetátlagot illeti. Igen nagy lépést terveznek a szövetkezetek a zöldségfélék termesztésében. Nem kevesebb, mint kétezer hektáros, 25 százalékos területnövekedést vállaltak, az országos 9,8 százalékkal szemben. Ennek fele a jól gépesíthető fűszerpaprika, paradicsom és zöldborsó termesztésénél jelentkezik. A tervidősokk végére 46 termelőszövetkezet növeli zöldségtermő területét, öt ugyanazon a területen termel, 12 csökkentti, 15 pedig nem kíván ezzel foglalkozni.

A nagyüzemi zöldségtermelésben további szakosodás várható. Elsősorban a szegedi és szentesi tájban a szántóföldi zöldségtermesztést meghaladó ütemben a fűtött fólia- és növényház területét növelik. Ez inkább a primőr zöldségellátás fokozását szolgálja, máshogy fogalmazva: a biztonságos és jövedelmezőbb termelést, ami mindenképpen dícséretes, de nem jelenti azt, hogy nagy tömegű és olcsó árut juttat a közfogyasztásba.

Folytatódik a korszerűtlen, kiöregedett ültetvények felszámolása és a rekonstrukció, várhatóan 1500 hektár nagyüzemi telepítésre kerül sor. A szövetkezetek és az állami üzemgazdálkodás közös beruházásai, telenítései fémjelzik az elképzeléseket. Nyilvánvaló, hogy az ötödik ötéves tervben az országosnál magasabb termelési színvonalra van szükség, hogy megyénk közös gazdaságai az átlagosnál jobb természeti, közgazdasági adottságok alapján rangjuknak és hagyományuknak megfelelő helyet foglaljanak el az ország mezőgazdasági termelésében. Ehhez elengedhetetlen a termelési színvonalban meglévő és várható jelentős különbségek mérséklése. Sok tartalékkal rendelkezik még a mezőgazdaság. Említhetjük; bővül az iparszerűen termelt növények köre és területe, számításba jöhet a szalastakarmány-termelés, gyepgazdálkodás és őszibarack-termelés iparszerű rendszerének megteremtése, kialakítása Csongrád megyében, de ettől sokkal lényegesebb, hogy a meglévő különbségeket csökkentsek a gazdaságok.

A holnapok felelősségteljesebb gazdálkodást követelnek. A tervek és számok figyelmeztetnek, nem szabad elfogadni, beletörődni a meglévő termelési különbségekbe. Igaz, hogy szövetkezet és szövetkezet között van némi különbség, lehet eltérés a földterület minőségében, kevés különbség az éghajlati adottságokban, de ezzel nem lehet magyarázni azt, hogy egyik helyen igen jól gazdálkodnak, a másik helyen pedig gyengén. A következő években a legmagasabb és a legalacsonyabb átlagtermést vizsgálva — az előzetes becslések szerint — a búzánál 42 százalékos, kukoricánál 84 százalékos, cukorrépánál 258 százalékos termésátlag-különbségek várhatóak. Egyes szövetkezetek termelési színvonalában már ennél is jelentősebb különbségek tapasztalhatók, illetve várhatóak.

Napjainkban tehát az egyik legnagyobb tartalék Csongrád megye mezőgazdaságában éppen a meglévő különbségek megszüntetésében van. Felelősségteljesebb gazdálkodással ezen lehet javítani. Nem annyira a közgazdasági környezetben, a mostohább természeti viszonyokban kell keresni a hibákat, hanem a szubjektív okokban, a vezetési módszerekben, a szövetkezeti demokrácia mellőzésében, a gyengébb szakember-ellátottságban. Szóval, azokon a területeken, ahol nem is nagy áldozatokkal és anyagi befektetésekkel, rövid idő alatt lehet tenniük.

Sz. Lukács Imre

A századparancsnok

Munkásörök harcserű lögyakorlatán többször találkozott Dobó József századparancsnokkal. Ott állt emberei mögött a löállásban, és figyelte mozdulatukat, hogy az esetleges hibákat majd utána korrigálja velük. Ilyesmire azonban alig-alig került sor. Bizonyítja ezt, hogy százada négyszeresen kiváló és ő maga is megkapta már ezt az elismerést. Amikor húsz esztendővel ezelőtt a legelsőökkel együtt magára öltötte az acélszürke egyenruhát a néphatalom védelmében, aligha gondolta, hogy egyenruhában és civilben egyaránt magasra ível élete útja.

Mindenütt népszerű és sikeres ember.

Mint ahogy a munkásosztály is az, amelyhez tartozom — tette hozzá beszélgetésünkön. Aligha kell őt bemutatni, mint a Szegedi Nyomda igazgatóját, aki ebben a minőségében még fiatal, egy esztendeje sincs, hogy kinevezték. Nyomdászként azonban tapasztalt. Családi tradíció köti e szakmához, e sokáig mesterséghez. Apja is itt volt gépmester, szervezett munkás, akit a 30-as években bérviták miatt az utcára tettek. Ferenc bátyja is betűszedő, aki annak idején kényszerűségből városról városra járt, ahol nyomda volt, hogy munkához jusson. A riasztó példák ellenére Dobó József elődei nyomdákba lépett, ő is kézi-szedő, csak hogy már egy más, emberibb világban. Később a szedőterem vezetője, azután termelési osztályvezető. Közben a beosztott munkásör századparancsnok kinevezést kapott.

A feladatok több munkát, nagyobb tempót követeltek tőle. Tudom róla, hogy az MTE SZ-ben a Papír- és Nyomdaipari Egyesület titkára és az országos elnökségnek is tagja. Egy emberre osztva mintha sok lenne már ez egy kicsit.

— Időben nehéz egyeztetni valamennyit, ha erővel bírom is még — jegyezte meg mosolyogva. Kezdő szerkesztők bizonyára elmondhatják róla, hogy milyen szeretettel vezette be őket a nyomdászati rejtelmeibe, s ha időpontot ígért egy-egy lap-szám, nyomdatermék előállítására, az el is készült akkorra. Mondják róla: parancsnoki tisztét is úgy tölti be, hogy tanulni lehet tőle az emberekkel való bánásmódot, közvetlenséget. Esztendővel ezelőtt még sok munkásörfeleséget meg kellett győzni arról, hogy ne sokallja az időt, amikor a férje azért van otthonról távol, mert fegyveres szolgálatot lát el, elméleti és gyakorlati kiképzéseken vesz részt.

— Valóságos családlátogatások voltak azok az esték, amikor az asszonyokkal elbe-

szélgöttünk — emlékezett most vissza a parancsnok. — Azóta kiszélesültek, fehér asztal mellett rendszeres baráti összejövetelekké váltak kapcsolataink az asszonyokkal. Nők napján is köszöntjük a munkásörfeleségeket, akik az otthoni munkából, a család gondjából többet vállalnak magukra, hogy férjük elláthassa szolgálatát. Az egyenruhát is ők tartják tisztán, mossák, vasalják, teszik el a szekrénybe. Mai eredményeink azért is jók, mert a században mindenki maga mögött érzi asszonya megértését.

Ugyanezt önmagáról is elmondhatja, s még azt is, hogy egy fiút és egy lányt nevelt fel, taníttatott, adott a kezükbe szakmát.

Amíg beszélgettünk, nagyjából kiszámoltam, hogy a századparancsnoknak a munkásörfeleségekben végzett szolgálata évente 180—200 órá, nagyjából egyhónapi elfoglaltságot jelent. S ahány ember van a században, az szinte annyiféle munkahelyet képvisel, és kinek-kinek adódhatnak munkahelyi problémái, amelyeket rendezni szintén a századparancsnok dolga is.

A munkásöröket az jellemzi, hogy bárhol dolgoznak, üzemből, gazdaságból, vállalatnál, intézményben — munkájukkal is kitűnnek. Dobó József századparancsnok a Munka Erdemrend arany fokozata, a Kiváló Szolgálatért Erdemrend, a Haza Szolgálatáért Erdemrend arany fokozatának tulajdonosa és a könnyűipar többszörös kiváló dolgozója. Most pedig egy patinás múltú, tizenegyszeresen él-üzem címmel kitüntetett vállalatot vezet, ahol évente 400 tonna könyv, a napi-és üzemi lapok mellett 200-féle egyéb kiadvány készül. S előtte áll a vállalat a közeli években egy 200 millió be-

L. F.

Országgyűlési bizottság ülése

Az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága a parlament december 16-án összeülő téli ülésén elfogadta javasolja az 1977-állami költségvetés tervezetét — döntöttek hétfői ülésükön a bizottság tagjai. A dr. Bognár József elnökletével megtartott tanácskozáson részt vett Faluvégi Lajos pénzügyminiszter, Bálint József államtitkár, a KSH elnöke, dr. Dabronaki Gyula államtitkár, a KNEB elnöke, dr. Gadó Ottó, az Országos Terhivatal elnökhelyettese, Vallus Pál, az Országos Anyag- és Árhivatal elnökhelyettese és Pulai Miklós, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese.